

گفت‌وگو با مهندس محسن سعیدبخش مدیرعامل شرکت توکاریل و عضو هیئت مدیره انجمن

با بکارگیری نیروهای متخصص بازنشسته

راه آهن ج.ا.ا در بخش خصوصی؛

نیازمند تربیت نیروی متخصص جوان نیز هستیم

اندیشه اصلی که در پس کوشش‌های برنامه‌ریزی نیروی انسانی وجود دارد، ساده است: نیروی انسانی ماهر یکی از مهم‌ترین داده‌های اقتصاد نوین است. از این رو، برای تسریع رشد اقتصادی و اجتناب از کاهش یا افزایش نیروی انسانی، برنامه‌ریزان به تشخیص نیازهای آتی نیروی انسانی ماهر و طراحی نظام آموزش برای تربیت نیروی انسانی با مهارت‌های لازم و اطلاعات فنی پرداخته‌اند. طرفداران پیش‌بینی نیروی انسانی بر این عقیده‌اند که چون تربیت نیروی انسانی ماهر سال‌ها طول می‌کشد و کمبود نیروی انسانی ماهر یکی از تنگناهای توسعه اقتصادی به‌شمار می‌رود، پیش‌بینی‌های درازمدت برای نیازمندی‌های نیروی انسانی جهت حصول اطمینان از تولید مهارت‌های لازم توسط نظام آموزشی لازم است.

در صنعت حمل و نقل ریلی نیز نیاز به نیروی متخصص و کارآمد جوان در حوزه‌های مختلف ملموس است تا حدی که محسن سعیدبخش، مدیرعامل شرکت توکاریل در گفت‌وگو با خبرنگار فصلنامه ندای حمل و نقل ریلی تأکید می‌کند که نیروی متخصص جوان به میزان کافی وجود ندارد. به همین دلیل نیروهای متخصص بازنشسته راه آهن ج.ا.ا در بخش خصوصی بکار گرفته می‌شوند. شرح کامل گفت‌وگو را بخوانید:

انجام می‌گیرد، عامل انسانی چه نقش کلیدی می‌تواند در بروز یا جلوگیری از حوادث ریلی داشته باشد؟

اگر از افراد و یا نفرات فاقد تخصص و آموزش کافی و وافی استفاده نشود در هر لحظه احتمال خطای انسانی متصور بوده و می‌تواند حوادث جبران‌ناپذیری را به‌دنبال داشته باشد. لذا استفاده از امکانات و تجهیزات روز و فناوری با نظارت و اجرای نیروی انسانی آموزش‌دیده و با تجربه و با تخصص، کاهش چشمگیر حوادث را به‌دنبال خواهد داشت.

دلیل به اعتقاد بنده نیروی انسانی که دارای توانمندی‌های لازم اعم از فکر، اعتماد به نفس، خودباوری، خلاقیت و روحیه جهادی باشد، اثرگذاری بالایی خواهد داشت.

افزایش ایمنی در حمل و نقل ریلی در گرو آموزش نیروی انسانی است. با توجه به این نکته که ساخت تمام زیرساخت‌ها و بهره‌برداری از خطوط توسط انسان یا با نظارت انسان‌ها

اگر بخواهیم نقش ۴ عامل پول، نیروی انسانی، فناوری و اختیارات وسیع را در پیشرفت ریلی کشور در بخش دولتی و خصوصی بسنجیم، کدام عامل نقش اول را دارد؟ و چرا؟

برای پیشرفت صنعت ریلی کشور سرمایه‌گذاری، فناوری و نیروی انسانی از برنامه‌های مکمل یکدیگر هستند. نیروی انسانی چنانچه دارای فکر، برنامه، فناوری و خلاقیت باشد می‌تواند از سایر منابع، خروجی مثبتی ارائه نماید. به همین

چه عواملی در بهره‌وری صحیح از نیروی انسانی می‌تواند موثر باشد؟

نیروی انسانی بزرگ‌ترین سرمایه یک شرکت، کارخانه و در حقیقت یک جامعه است، به همین دلیل هر میزان که سرمایه‌گذاری روی نیروی انسانی انجام شود، برای شرکت ماندگار و بی‌تردید در جهت رشد و تعالی سازمان خود فعالیت چشم‌گیر خواهد داشت. هم‌چنین آموزش، تحصیلات، شایسته‌سالاری، توسعه دانش فنی و تخصصی کارکنان، ارتقای رضایت کارکنان، جانشین‌پروری و رعایت قوانین کار به همراه تامین تجهیزات و ادوات و ایجاد انگیزه و رضایت‌مندی می‌تواند بهره‌وری را به‌طور چشمگیری افزایش

لکوموتیورانی، علائم، سوزن بانی و ترافیک نیروهای تحصیلکرده واجد شرایط را جذب و پس از کسب آموزش‌های لازم و اخذ مدرک معتبر از راه‌آهن ج.ا.ا در مشاغل مربوطه بکارگیرد (حدود ۹۰ نفر).

به این ترتیب برای ایجاد انگیزه و جذب نیروی انسانی متخصص و ماهر چه اقداماتی ضرورت دارد؟

نیاز به تعامل فیما بین بوده و با اخذ مجوز راه‌آهن ج.ا.ا و جذب نیروی واجد شرایط و برگزاری کلاس‌های آموزشی توسط مدرسان راه‌آهن می‌توان نسل جدید و جوانی را در صنعت ریلی کشور بکارگیری نمود.

آیا برای آموزش نیروی انسانی متخصص نیازمند تجربیات کارشناسان خارجی هستیم؟

به نظر بنده اگر مریدان محترم راه‌آهن به منظور تبادل تجربیات و نوآوری‌های جدید بتوانند از راه‌آهن کشورهای پیشرفته بازدید و یا از کارشناسان خارجی و همچنین از منابع درسی مرتبط استفاده نمایند دیگر ضرورتی به وجود کارشناس خارجی به منظور تدریس نخواهد بود.

نقش و جایگاه جوانان متخصص در توسعه صنعت ریلی کشور را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

نظر به اینکه شرکت توکار ریل در جهت جذب جوانان تحصیلکرده و متعهد طی سنوات گذشته اقدام نموده و در حال به‌کارگیری و استفاده از ظرفیت بسیار بالای این جوانان عزیز است، قطعاً آثار بسیار مثبتی را در کوتاه‌مدت و درازمدت در صنعت ریلی به منصف ظهور خواهد گذاشت.

آیا شرکت‌های ریلی در جذب نخبگان دانشگاهی موفق عمل کرده‌اند یا خیر؟ اگر موفق نبوده‌اند شما چه دلایلی برای این موضوع می‌بینید؟

در برخی اوقات به صورت موردی تعدادی از نخبگان دانشگاهی جذب گردیده‌اند و به دلیل اینکه به طور کامل طبق قانون به جز مسئولیت رگلاتوری و کنترلی نباید به بخش خصوصی واگذار شود، سایر فعالیت‌ها اعم از لکوموتیوها، حفظ و نگهداری خطوط و تاسیسات، ایجاد شبکه ریلی و سایر فعالیت‌ها که در جریان اجرا هستند به بخش خصوصی واگذار نشده لذا بازار کسب و کار و استفاده مناسب و جذب نیروی جوان بسیار محدود است.

خصوصی و دولتی در استفاده از نیروی انسانی متخصص بر یکدیگر موثر خواهند بود؟

به‌طور قطع و یقین به‌کارگیری نیروی متخصص در جلوگیری از بروز حوادث و کاهش آسیب به ناوگان نقش به‌سزایی دارد و با توجه به مسئولیت راه‌آهن ج.ا.ا از زمان تحویل واگن و بار تا زمان تحویل بار در مقصد، مسئولیت حفظ و نگهداری بار و واگن و لکوموتیو را نیروی انسانی برعهده دارد و چنانچه کارکنان دارای تخصص مناسب نباشند می‌توانند به ناوگان بخش خصوصی خسارت وارد نموده و حوادثی هم‌چون خروج واگن از ریل، زدگی چرخ، بریدگی محور و... را به دنبال داشته باشد.

اگر بخش خصوصی در انجام تعمیرات ویژه و اساسی گاهلی به خرج دهد متقابلاً می‌تواند به ناوگان و خطوط آسیب رساننده و یا حوادث ناگواری را به دنبال داشته باشد.

آیا به اندازه کافی نیروی انسانی متخصص در کشور وجود دارد؟ تا چه میزان از نیروی متخصص بازنشسته در شرکت‌ها استفاده می‌شود؟

می‌توان در پاسخ به این سوال گفت نیروی متخصص جوان به میزان کافی وجود ندارد. به همین دلیل نیروهای متخصص بازنشسته راه‌آهن ج.ا.ا در بخش خصوصی بکار گرفته می‌شوند. در این رابطه شرکت توکار ریل طی سال‌های ۹۸ و ۹۹ خوشبختانه موفق شد با اخذ مجوز راه‌آهن ج.ا.ا و همکاری بسیار خوب مدیرکل محترم آموزش راه‌آهن و اداره کل راه‌آهن اصفهان در رشته‌های

دهد. در توکار ریل آموزش حین خدمت و تداوم آموزش‌های تخصصی متداول بوده و اثرات مطلوب خود را نمایان کرده است.

چه عواملی در بروز خطای انسانی در صنعت ریلی کشور نقش دارند و چه راهکارهایی برای رفع آن وجود دارد؟

نبود تجهیزات، عدم آموزش کافی، بی‌تعهدی و عدم تمرکز بر امور محوله که با برگزاری کلاس‌های آموزشی، تأمین امکانات، نظارت و به‌کارگیری کارکنان متعهد و متخصص می‌تواند در کاهش حوادث نقش موثری داشته باشد. همچنین در بخش ریلی نیروی انسانی متخصص آموزش‌دیده در بخش‌های فنی و تخصصی بخش خصوصی در حد مقدرات بکار گرفته شده است.

بخش خصوصی تا چه میزان خود را در به‌کارگیری نیروی انسانی متخصص متعهد می‌داند؟

طبیعتاً در هر قراردادی وظایف و تعهداتی برای طرفین قرارداد لحاظ می‌گردد و همچنین بخش خصوصی متعهد، خود را موظف به ایفای تعهدات نموده و در بکارگیری نیروی متخصص با توجه به تأکیدات و نظارت راه‌آهن ج.ا.ا اقدام خواهد نمود.

از نظر جناب عالی به‌عنوان کارشناس، در توسعه این صنعت به‌کارگیری نیروی متخصص در راه‌آهن و بخش خصوصی هر کدام به تفکیک تا چه میزان موثر است و آیا این دو بخش